

ประเพณีแห่ดอกไม้ วัดท่ากกแก

ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

คำนำ

ประเพณีแห่ดอกไม้ วัดท่ากกแก ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นเอกสารองค์ความรู้ ภายใต้โครงการจัดเก็บข้อมูลทางด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นข้อมูลที่ทีมงานสำนักศิลปะ และวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ได้จัดทำขึ้นจากการลงพื้นที่ภาคสนาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล องค์ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นของจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อให้เยาวชนและประชาชนรุ่นหลังได้รับรู้ถึง เรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีตและปัจจุบัน

ทั้งนี้ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารเล่มนี้จะเป็นประโยชน์กับผู้สนใจทั้งหลาย นำองค์ความรู้นี้ไปเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและ เล็งเห็นถึงคุณค่าของร่องรอยทางวัฒนธรรมที่คนในอดีตได้สร้างไว้ต่อไป

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
องค์ความรู้ทางวัฒนธรรม	
เรื่อง ประเพณีแห่ดอกไม้	๑
วัตถุประสงค	๑
ขอบเขต	๑
เป้าหมาย	๑
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑
ประเพณีแห่ดอกไม้ วัดท่ากกแก ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์	๒
แนวทางการนำไปปฏิบัติใช้	๖
ข้อเสนอแนะ	๖
บรรณานุกรม	๗
ภาคผนวก รายละเอียดรายวิชา (มคอ. ๓) ที่ใช้บูรณาการ	๘

องค์ความรู้ทางวัฒนธรรม
เรื่อง ประเพณีแห่ดอกไม้
วัดท่ากกแก ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการเสาะหา รวบรวม จัดเก็บข้อมูลในตัวบุคคลที่มีประสบการณ์ความรู้ความเชี่ยวชาญด้าน ประเพณีพื้นบ้าน ประเพณีแห่ดอกไม้ วัดท่ากกแก ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
๒. เพื่อจัดทำเป็นเล่มองค์ความรู้สำหรับเผยแพร่ให้แก่เยาวชนและผู้ที่มีความสนใจศึกษาเรียนรู้

ขอบเขต

ศึกษาประวัติความเป็นมา และขั้นตอนการจัดประเพณีแห่ดอกไม้ วัดท่ากกแก ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

เป้าหมาย

จัดเก็บข้อมูลทางด้านวัฒนธรรม เรื่องประเพณีพื้นบ้าน ประเพณีแห่ดอกไม้ วัดท่ากกแก ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้ข้อมูลทางด้านวัฒนธรรม เรื่องประเพณีพื้นบ้าน ประเพณีแห่ดอกไม้ วัดท่ากกแก ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
๒. ได้สืบสานและอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมประเพณีพื้นบ้านจังหวัดเพชรบูรณ์
๓. ได้องค์ความรู้สำหรับนำไปบูรณาการกับการเรียนการสอน

ประเพณีแห่ดอกไม้
วัดท่ากกแก ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอห่มสั๊ก จังหวัดเพชรบูรณ์

ประเพณีแห่ต้นดอกไม้ เป็นงานบุญที่เปี่ยมไปด้วยวัฒนธรรมอันล้ำค่าของชุมชนบ้านท่ากกแก ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอห่มสั๊ก จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่แสดงถึงวิถีชีวิตของชุมชนที่ยึดมั่นถือมั่นในบวรพระพุทธศาสนา ซึ่งปีหนึ่งจะจัดขึ้นเพียงครั้งเดียวในช่วงเทศกาลสงกรานต์ เป็นประจำของทุกปี โดยจัดขึ้นเพื่อเป็นการบูชาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เนื่องในวันขึ้นปีใหม่ไทย ซึ่งในแต่ละคุ้มชาวบ้าน จะช่วยกันนำไม้ไผ่มาสานผูกขึ้นเป็นทรงดอกบัวตูมแล้วนำดอกไม้มาประดับตกแต่งให้สวยงาม พร้อมทั้งนำเงินปัจจัยติดไปที่ต้นดอกไม้ด้วย

การทำต้นดอกไม้

เช้าวันที่ ๑๗ เมษายน กลุ่มชาวบ้านจะเดินทางมารวมตัวกันที่วัดโดยมีการแบ่งหน้าที่กันดังนี้ กลุ่มผู้ชายจะออกเดินทางไปตัดไม้ไผ่ภายในหมู่บ้านมาสานผูกขึ้นเป็นโครงสร้างเตรียมไว้รอการนำดอกไม้มาตกแต่ง ตั้งแต่เช้าตรู่ โดยจะเลือกตัดไม้ไผ่หลายขนาด ตามแต่ว่าจะนำไปใช้ทำโครงสร้างส่วนใดของต้นดอกไม้ มีทั้งต้นเล็กและต้นใหญ่เมื่อได้ไม้ไผ่ที่ต้องการ แล้วก็นำมาช่วยกันประกอบเป็นโครง โดยโครงสร้างจะต้องทำด้วยไม้ไผ่ทั้งหมด ไม่มีลวด ตะปู โดยไม่ว่าจะเป็นขนาดเล็กหรือใหญ่ ในระหว่างที่กลุ่มของฝ่ายชายกำลังทำโครงสร้าง ต้นดอกไม้ก็อยู่ภายในลานวัด กลุ่มฝ่ายผู้หญิงก็จะออกเดินทางไปตามเส้นทางในหมู่บ้านเพื่อหาเก็บดอกไม้สดที่มีอยู่ทั่วไปในหมู่บ้านมาเตรียมเอาไว้ประดับตกแต่งโครงต้นดอกไม้ ซึ่งดอกไม้ที่เราพบเห็นส่วนใหญ่จะเป็นดอกไม้

ที่ออกดอกในช่วงฤดูร้อน คือ ดอกคูณหรือดอกราชพฤกษ์ ที่มีดอกเป็นพวงสีเหลืองๆ ดอกหางนกยูงดอกออกสีส้มๆ ดอกตะแบกดอกออกสีม่วงอมชมพู และดอกเฟื่องฟ้า เป็นต้น และยังมีการนำเครื่องไทยทานอื่นๆ เช่น สมุด ดินสอ ด้ายไหม ฝ้าย ไม้ขีดไฟ ยารักษาโรค รูปเทียน ฯลฯ มาประดับประดาตกแต่งเพิ่มเติมอีกอย่างสวยงาม ซึ่งการเก็บดอกไม้ นั้นจะมีผู้เฒ่าผู้แก่พาออกเดินทางไปเก็บและจะนำกล่าวกำขอดอกไม้ดังนี้

ดอกคูณ หรือดอกราชพฤกษ์

“สาธุ ขอแน่เด้อขอดอกไม้แน่เด้อ ชิน่าไปบูชาพระเจ้าลูกหลานเต้ามาเอาอย่าถ้อ
ให้ลูกหลานหอมคือดอกไม้ สาธุ”

ต้นดอกไม้ในขบวนแห่

หลังจากที่กล่าวกำขอดอกไม้จบลงผู้เฒ่าผู้แก่ก็จะเด็ดดอกไม้เป็นคนแรกจากนั้นลูกหลานก็จะเด็ดดอกไม้ที่เหลือจะมากจะน้อยตามแต่ใครจะถือได้พอเด็ดจนครบทุกคนแล้ว จึงออกเดินทางกันต่อไปโดยมีผู้เฒ่าผู้แก่เดินนำหน้าแล้วตามด้วยลูกหลานถือดอกไม้เดินตามหลังไปพร้อมกับกล่าवर้อง “ไชโย ไชโย” ไปเรื่อย ๆ

เมื่อทำโครงสร้างเสร็จแล้ว ชาวบ้านจะช่วยกันมัดดอกไม้เข้ากับโครงด้วยไม้ไผ่ที่ทำเป็นแผ่นบาง ๆ เล็ก ๆ ให้พอมัดได้ ต้นดอกไม้ทั้งเล็กและใหญ่นี้ จะต้องทำให้เสร็จภายในวันเดียวเท่านั้น และต้นสำหรับที่จะแห่ในช่วงเย็นของวันงานอีกด้วย นอกจากการทำต้นดอกไม้แล้วยังมีการร่วมกันขนทรายจากลำห้วยเข้ามาด้วยกันก่อเป็นเจดีย์พร้อมทั้งตกแต่งด้วยดอกไม้สวยงามที่บริเวณโดยรอบของโบสถ์อีกด้วย

ขนทรายเข้าวัด เพื่อก่อเจดีย์

นอกจากความร่วมมือร่วมใจของชาวบ้านภายในชุมชน ยังเห็นถึงความสนุกสนานและความสามัคคีกันระหว่างที่ช่วยกันทำต้นดอกไม้ มีการเปิดเพลงเดินไปทำไป บ้างก็นำเอาน้ำมาสาดใส่กันเพิ่มความสดชื่นให้ทั้งดอกไม้และคนทำ หลังจากทีประกอบโครงและตกแต่งต้นดอกไม้เสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ไม่เกินหกโมงเย็น ชาวบ้านภายในหมู่บ้านก็จะเริ่มตั้งขบวนแห่ต้นดอกไม้มายังที่วัดแล้วนำมาตั้งไว้ด้านหน้าของโบสถ์ หรือบริเวณด้านข้างของโบสถ์ภายในวัดท่ากกแก ซึ่งเป็นสถานที่จัดงานประเพณีแห่ต้นดอกไม้ งานนี้เต็มไปด้วยชาวบ้านที่มาร่วมงาน เพื่อรอถ่ายรูปขบวนแห่และต้นดอกไม้กันอย่างคึกคัก

ขบวนแห่ดอกไม้

ประดับทุ้งต้นดอกไม้

ตกแต่งสถานที่ด้วยทุ้ง

กิจกรรมก่อเจดีย์ทราย

กิจกรรมการเล่นสะบ้า

ก่อนที่จะถึงเวลาแห่ชาวบ้านจะนำเทียนจุดตั้งที่คานหาบต้นดอกไม้เพื่อให้เกิดแสงสว่างที่สวยงามทางวัดจะตีกลองเพล เพื่อเป็นสัญญาณให้ชุมชนรู้ว่าใกล้ถึงเวลาที่จะแห่ต้นดอกไม้แล้ว ชาวบ้านจะจุดเทียนเล่มใหญ่ที่ตั้งอยู่ด้านในของต้นดอกไม้ แล้วแบ่งหน้าที่กันออกเป็นฝ่ายๆ คือกลุ่มคนหาบต้นดอกไม้, ตีกลอง ช้อง ฉิ่ง ฉาบ แคน พิณ และกลุ่มที่ถือกำดอกไม้รำนำหน้าขบวนแห่อย่างสนุกสนานไม่เว้นแม้แต่ต้นดอกไม้ที่ต้องโยกไปด้วยตามจังหวะพิณแคนนั้นด้วย

ผู้บริหารและบุคลากรสำนักศิลปะและวัฒนธรรมร่วมรำหน้าขบวนแห่ดอกไม้รอบพระอุโบสถ

ผู้บริหารและบุคลากรสำนักศิลปะและวัฒนธรรมร่วมกิจกรรมสรงน้ำพระพุทธรูป

เมื่อขบวนแห่ต้นดอกไม้ถึงยังบริเวณภายในวัด ก็จะเดินแห่ไปรอบโบสถ์ ๓ รอบ เพื่อเป็นการบูชาพระพุทธรูป พระธรรม และพระสงฆ์ และเมื่อแห่ครบสามรอบก็จะวางต้นดอกไม้ทุกต้นไว้ด้านหน้าและรอบโบสถ์แล้ว จึงกล่าวคำถวายต้นดอกไม้ จากนั้นก็จะตั้งต้นดอกไม้ไว้ทั้งคืนจำนวน ๓ คืน โดยมีความเชื่อว่าเป็นสิริมงคล ที่ได้นำดอกไม้มาบูชาพระรัตนตรัย ทำให้อยู่ดีมีสุข ฝนตกต้องตามฤดูกาล บ้านเมืองร่มเย็น ปราศจากโรคภัย วัวควาย สัตว์เลี้ยงขยายคอกออกผลสมบูรณ์

แนวทางการนำไปปฏิบัติใช้

๑. เผยแพร่ให้กับผู้ที่สนใจ นักศึกษา และประชาชนทั่วไป
๒. บูรณาการกับการเรียนการสอน รายวิชา BPPA102 การเมืองการปกครองไทย โดยนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการลงพื้นที่ ทบทวน ข้อมูลให้ครบถ้วนทุกอำเภอในจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อให้เยาวชนรุ่นหลังได้ใช้ศึกษาหาความรู้ สืบต่อจากรุ่นสู่รุ่นต่อไป

บรรณานุกรม

กองแก้ว ท้าวเงิน. (๒๕๖๕). อายุ ๖๒ ปี บ้านเลขที่ ๕๒ หมู่ ๔ ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอหล่มสัก

จังหวัดเพชรบูรณ์. สัมภาษณ์, ๑๖ กุมภาพันธ์.

ถาวร เชื่องแสง. (๒๕๖๕). อายุ ๕๑ ปี บ้านเลขที่ ๑๗๖ หมู่ ๔ ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอหล่มสัก

จังหวัดเพชรบูรณ์. สัมภาษณ์, ๑๖ กุมภาพันธ์.

ทฤษฎี วงศ์มีมา. (๒๕๖๕). อายุ ๒๗ ปี บ้านเลขที่ ๖๓ หมู่ ๘ ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอหล่มสัก

จังหวัดเพชรบูรณ์. สัมภาษณ์, ๑๖ กุมภาพันธ์.

ธัญญา คำมี. (๒๕๖๕). อายุ ๔๓ ปี บ้านเลขที่ ๗๖ หมู่ ๘ ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์.

สัมภาษณ์, ๑๖ กุมภาพันธ์.

บาง ลู่ทอง. (๒๕๖๕). อายุ ๗๓ ปี บ้านเลขที่ ๔๐ หมู่ ๔ ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์.

สัมภาษณ์, ๑๖ กุมภาพันธ์.

พระสมุห์ไพโรศาล ภทรมณี. (๒๕๖๕). อายุ ๔๐ ปี พรรษา ๑๕ พรรษา วันท่ากกแก หมู่ที่ ๘ ตำบลตาลเดี่ยว

อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์. สัมภาษณ์, ๑๖ กุมภาพันธ์.

สีดา ท้าวเงิน. (๒๕๖๕). อายุ ๘๓ ปี บ้านเลขที่ ๑๘๘ หมู่ ๔ ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอหล่มสัก

จังหวัดเพชรบูรณ์. สัมภาษณ์, ๑๖ กุมภาพันธ์.

สมร จันทร์หอม. (๒๕๖๕). อายุ ๘๐ ปี บ้านเลขที่ ๖๓/๑ หมู่ ๘ ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอหล่มสัก

จังหวัดเพชรบูรณ์. สัมภาษณ์, ๑๖ กุมภาพันธ์.

ภาคผนวก
รายละเอียดรายวิชา (มคอ. ๓) ที่ใช้บูรณาการ

	รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3)
	คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
	หลักสูตร/สาขาวิชา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา
สถาบันทางการเมืองไทย HSPA409
Political Institution
2. จำนวนหน่วยกิต
3 (3-0-6)
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิชาเฉพาะด้าน...วิชาบังคับ
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน
ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน
อาจารย์ ดร. ศุภดี คำมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ อินทรประไพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีรภัทร กิจจาร์ภัย
5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน
ภาคการศึกษาที่ 2/2564 ชั้นปีที่ 3
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite)
ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites)
ไม่มี
8. สถานที่เรียน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด
1 ตุลาคม 2564

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

นักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ ประวัติความเป็นมาและความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของไทย โครงสร้างอำนาจ รูปแบบการปกครอง สถาบันการปกครอง ตั้งแต่สมัยสุโขทัย อยุธยา รัตนโกสินทร์ การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ถึงปัจจุบัน ศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองจาก อิทธิพลทางเศรษฐกิจ สังคม และความเปลี่ยนแปลงที่ได้รับจากอิทธิพลสังคมโลก

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อให้ นักศึกษามีความสำนึกถึงหน้าที่ทางการเมืองการปกครอง มีความรู้ด้านวิวัฒนาการทางการเมืองการปกครองของไทย และการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองจากอิทธิพลทางเศรษฐกิจ สังคม และความเปลี่ยนแปลงที่ได้รับจากอิทธิพลสังคมโลก

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายของรายวิชา

ศึกษาแนวคิดและหลักการ และวิวัฒนาการของสถาบันทางการเมืองไทย เช่น รัฐสภา คณะรัฐมนตรี สถาบันพระมหากษัตริย์ พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ และองค์กรอิสระอื่นๆ

study concepts and principles and the evolution of the study of Thai political institutions such as the parliament, the cabinet, the monarchy, political parties, interest groups and other independent organizations

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

หน่วยกิต	จำนวนชั่วโมง/ภาคการศึกษา			
	บรรยาย	การฝึกปฏิบัติ/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง	สอนเสริม
3(3-0 -6)	45 ชั่วโมง/ ภาค การศึกษา	ไม่มีการฝึกปฏิบัติ	6 ชั่วโมง/สัปดาห์	ตามความ ต้องการของ นักศึกษา

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

ตารางการให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

รายวิชา	อาจารย์ ผู้สอน	วัน-เวลา ให้ คำปรึกษา	สถานที่หรือ หมายเลข ห้อง ผู้สอน	หมายเลข โทรศัพท์ ผู้สอน	ที่อยู่ของ E-mail ผู้สอน	รวมจำนวน ชั่วโมงต่อ สัปดาห์ ที่ให้ คำปรึกษา
การเมืองการ ปกครองไทย	อ.ศดุติ คำมี	วันพุธ 13.00- 16.00 น.	ห้องการ บริหาร การ ปกครอง ท้องถิ่น	0857326130	Sadudee355@hotmail.com	3 ชั่วโมง ต่อหนึ่ง สัปดาห์

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

พัฒนาผู้เรียนให้มีความเสียสละ รับผิดชอบ มีระเบียบวินัย มีจรรยาบรรณวิชาชีพ เคารพในสิทธิส่วนบุคคลไม่ละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น ซื่อสัตย์ ซื่อตรง รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม โดยเน้นให้ผู้เรียนตระหนักถึงสิ่ง ต่อไปนี้

1.1 ผลการเรียนรู้	1.2 กลยุทธ์/วิธีการสอน	1.3 กลยุทธ์/วิธีการประเมินผล
1 มีความเสียสละ มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต	1 การสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1 ใช้แบบสอบถามมาตรฐานที่วัดคุณธรรม จริยธรรม ให้นักศึกษาประเมินการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2 มีความรับผิดชอบ มีวินัย ตรงต่อเวลา	2 สอน คุณธรรม จริยธรรม แทรกในเนื้อหา	2 สัมภาษณ์เพื่อนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ในเรื่องความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ
3 มีภาวะผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี รู้จักการทำงานเป็นทีม	3 มีกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม	3 ประเมินโดยสังเกตพฤติกรรมและการแสดงออก โดยมีการบันทึกคะแนนระหว่างการเรียนการสอน
4 เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น ขยันหมั่นเพียร อดทน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	4 นำเหตุการณ์ที่ผู้เรียนสนใจมาให้ผู้เรียนฝึกฝนการคิดวิเคราะห์และหาทางแก้ไข ปัญหาด้วยตนเอง	4 ประเมินโดยสังเกตพฤติกรรมและการแสดงออก โดยมีการบันทึกคะแนนระหว่างการเรียนการสอน
5 เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ รักษาความลับขององค์กร	5 ให้ผู้เรียนฝึกฝนการทำงานเป็นทีมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน	5 ประเมินโดยสังเกตพฤติกรรมและการแสดงออก โดยมีการบันทึกคะแนนระหว่างการเรียนการสอน

2. ด้านความรู้

เชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎี และประวัติศาสตร์ทางการเมืองการปกครองของไทย มาสร้างจิตสำนึกและความตื่นตัวทางการเมือง เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตและเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป

2.1 ผลการเรียนรู้	2.2 กลยุทธ์/วิธีการสอน	2.3 กลยุทธ์/วิธีการประเมินผล
1 นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญ	1 บรรยาย อภิปราย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอ รายงาน การวิเคราะห์ กรณีศึกษา และมอบหมายงานให้ค้นคว้า	1 ประเมินจากทดสอบย่อย สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎี
2 นักศึกษามีทักษะทางปัญญา นำความรู้มาใช้ในสังคมในประเด็นที่เหมาะสม	2 บอกถึงแหล่งข้อมูลเพื่อให้ นักศึกษาได้ค้นคว้าข้อมูล สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง	2 ประเมินผลจากผลงานที่ได้รับ มอบหมาย ตามหัวข้อที่กำหนด โดยอ้างอิงทฤษฎีในวิชาที่เกี่ยวข้อง
3 นักศึกษามีทักษะในการวิเคราะห์ การสื่อสาร รวมทั้งการประยุกต์ใช้ความรู้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม	3 จัดประชุมแบ่งงาน ติดตามงาน เป็นระยะเวลาที่กำหนด หรือตามความเหมาะสม	3 ประเมินจากการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และการได้รับการยอมรับจากเพื่อนของนักศึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง
4 นักศึกษาสามารถบูรณาการความรู้ที่ได้ศึกษากับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการและปฏิบัติ	4 จัดทำรายงานผล วิเคราะห์ ความต้องการ และนำเสนอ	
5 นักศึกษาเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง	5 เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้	

3. ด้านทักษะทางปัญญา

พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบมีการวิเคราะห์ ประยุกต์แนวคิดกับปรากฏการณ์ด้านการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองได้เป็นอย่างดี สามารถเสนอแนะวิธีการพัฒนาการเมืองไทยได้เป็นอย่างดี

3.1 ผลการเรียนรู้	3.2 กลยุทธ์/วิธีการสอน	3.3 กลยุทธ์/วิธีการประเมินผล
1 ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดอย่างเป็นระบบ	1 มอบหมายโจทย์ปัญหา ให้ฝึกการค้นคว้าหาความต้องการ และวิเคราะห์ผลความต้องการทางการเมืองการปกครอง	ประเมินผลจากผลงานที่ได้รับ มอบหมาย ตามหัวข้อที่กำหนด โดยอ้างอิงทฤษฎีในวิชาที่เกี่ยวข้อง และควรนำมาเป็นพื้นฐานในการจัดการ
2 ความสามารถในการสืบค้น ศึกษา และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา	2 จัดทำรายงานผลวิเคราะห์ ความต้องการทางการเมืองการปกครอง และนำเสนอ	

3 ความสามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหา	3 ประชุมร่วมกันระหว่าง อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา	
4 ความสามารถประยุกต์ความรู้และทักษะ การวิเคราะห์ได้อย่างเหมาะสม	4 มอบหมายโจทย์ปัญหา ด้าน การเมืองการปกครอง	
5 ทักษะการเลือกใช้ทฤษฎีทางการเมือง สามารถนำความรู้ทางทฤษฎีเป็นพื้นฐาน มาวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง	5 การนำเสนอด้านการจัดทำ รายงานและการนำเสนอ ร่วมกัน	

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ผลการเรียนรู้	4.2 กลยุทธ์/วิธีการสอน	4.3 กลยุทธ์/วิธีการประเมินผล
1 สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหา สถานการณ์ต่าง ๆ ในกลุ่มทั้งในบทบาท ของผู้นำหรือในบทบาทของผู้ร่วมทีม ทำงาน	1 สร้างกิจกรรมสถานการณ์การ ละลายพฤติกรรม เพื่อให้เกิด ความรู้สึก สามัคคี พร้อม ทำงานเป็นทีม	1 ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรม จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมงานหรือ ผู้เกี่ยวข้อง
2 สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์มาชี้นำ สังคมในประเด็นที่เหมาะสม	2 มอบหมายงานที่ต้องทำงาน ร่วมกันเป็นทีม	2 ประเมินจากข้อมูลที่ได้รับจากที่ นักศึกษาไปสัมภาษณ์
3 มีความรับผิดชอบในการกระทำของ ตนเองและรับผิดชอบงานในกลุ่ม	3 มีการแบ่งงานกันอย่างชัดเจน มอบหมายงานที่ต้องพูดคุย ประชุมร่วมกัน เพื่อมอบหมาย งาน ติดตามงาน ประเมินผล	3 ประเมินจากการมีส่วนร่วมใน การแสดงความคิดเห็น และการ ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง
4 สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการ แก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้ง ของตนเองและของกลุ่ม		
5 มีความรับผิดชอบการพัฒนาการเรียนรู้ ทั้งของตนเองและทางวิชาชีพอย่าง ต่อเนื่องเรียนรู้ภาวะทางอารมณ์ของตนเอง เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้ เทคนิคการขอความช่วยเหลือ หรือขอ ข้อมูลเพื่อนำมาประกอบการทำงาน		

6 สามารถวางตัวในตำแหน่งงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม		
7 กล้าแสดงความคิดเห็นในขอบเขตของงานและภาระหน้าที่		
8 พัฒนาดตนเองจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง และจากการฝึกอบรม หรือการสอบถามเพื่อนร่วมงาน		

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ผลการเรียนรู้	5.2 กลยุทธ์/วิธีการสอน	5.3 กลยุทธ์/วิธีการประเมินผล
1 ทักษะในการใช้เครื่องมือที่จำเป็นที่มีอยู่ในปัจจุบันต่อการค้นคว้าและนำเสนองาน	1 มอบหมายงานผ่านระบบเทคโนโลยี การใช้ทักษะด้านเทคโนโลยี ในการนำเสนอข้อมูล	1 ประเมินจากเอกสาร ที่นำเสนอ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสื่อ
2 ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งปากเปล่าและการเขียน เลือกใช้รูปแบบของสื่อการนำเสนออย่างเหมาะสม	2 มอบหมายงานที่ต้องมีการสื่อสารโดยใช้ภาษาทั้งไทยและต่างประเทศ ทั้งการพูด การเขียน ในการประสานงาน	2 ประเมินจากเอกสารที่เขียน เช่น E-Mail ที่ใช้สื่อสารเพื่อการทำงาน
3 ทักษะในการใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสื่อสารอย่างเหมาะสม	3 มอบหมายงานที่ต้องใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหา หรือนำเสนองาน	3 ประเมินจากผลการแก้ปัญหา โดยเน้นความถูกต้องเหมาะสม
4 ทักษะในการใช้เทคโนโลยี เครื่องมือ อุปกรณ์ ซอฟต์แวร์ ในการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการทำงาน เช่น การได้ตอบ แสดงความคิดเห็น ประสานการทำงาน การรับ-ส่งงาน การซักถามข้อสงสัย		
5 สามารถใช้เทคโนโลยี หรือ อินเทอร์เน็ตในการค้นคว้า หาข้อมูลประกอบการทำงาน		
6 สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาที่เหมาะสม และส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน		

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	เนื้อหา	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	อาจารย์ผู้สอน
1	แนะนำลักษณะวิชา ขอบข่ายการเรียนรู้	3	- แนะนำลักษณะวิชา -,กิจกรรม- - การสอน และการประเมินผล - ความคาดหวัง ข้อตกลง ร่วมกัน	สดุดี คำมี
2-3	บทที่ 1 ความหมายและที่มาของสถาบัน ทางการเมืองไทย		- การบรรยาย การตอบ ข้อซักถาม - กิจกรรมท้ายบท	สดุดี คำมี
4-5	บทที่ 2 สถาบันรัฐธรรมนูญ		- การบรรยาย การตอบ ข้อซักถาม - กิจกรรมท้ายบท	สดุดี คำมี
6-8	บทที่ 3 สถาบันพระมหากษัตริย์		- การบรรยาย การตอบ ข้อซักถาม - กิจกรรมท้ายบท	สดุดี คำมี
9-10	บทที่ 4 สถาบันนิติบัญญัติ		- การบรรยาย การตอบ ข้อซักถาม - กิจกรรมท้ายบท	สดุดี คำมี
11-12	บทที่ 5 สถาบันฝ่ายบริหาร		- การบรรยาย การตอบ	สดุดี คำมี

			ข้อซักถาม กิจกรรมท้ายบท	
13-14	บทที่ 6 สถาบันตุลาการ		- การบรรยาย การตอบ ข้อซักถาม กิจกรรมท้ายบท	สดุดี คำมี
15	ทบทวนบทเรียนที่เรียนมาทั้งหมด พร้อมแนะแนวการอ่านหนังสือสอบ และทดสอบย่อยก่อนสอบปลายภาค เรียน	3	- การบรรยาย แนะนำ แนะแนวการอ่านหนังสือ ก่อนสอบ การทดสอบย่อย การตอบข้อซักถาม	สดุดี คำมี
16	สอบปลายภาค			

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรม ที่	ผลการ เรียนรู้*	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของ การประเมิน
1	1.1, 1.6,	ทดสอบย่อยครั้งที่ 1	4	10%
	1.7, 2.1,	สอบกลางภาค	8	20%
	2.4-2.6,	ทดสอบย่อยครั้งที่ 2	12	10%
	3.2	สอบปลายภาค	16	40%
2	1.1, 1.6, 1.7, 2.1, 2.4-2.6,	วิเคราะห์กรณีศึกษา คำนวณ การนำเสนอ รายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน	ตลอดภาค การศึกษา	20%

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. คำราและเอกสารหลัก

เชาว์วัศ เสนพงศ์ การเมืองการปกครองไทย โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพฯ : 2547.
ชัยอนันต์ สมุทรวาณิช ไตรลักษณ์รัฐกับการเมืองไทย การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไทยในสี่ทศวรรษ
สถาบันนโยบายศึกษา พีเพรส จำกัด กรุงเทพฯ.
จิตติพล ภักดีวนิช การสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคประชาชนด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการวิจัยฝ่ายชุมชนและสังคม 2551.
ธีรยุทธ บุญมี สังคมวัฒนธรรมหลังการเลือกตั้งก.พ. 2548 การเปลี่ยนแปลงสังคม วัฒนธรรมการเมืองครั้ง
ที่ 2 ของไทย 2548.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ไม่มี

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนักศึกษา ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาได้ดังนี้ - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน - แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
2. กลยุทธ์การประเมินการสอน ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้ - การสังเกตการณ์ - ผลการเรียนของนักศึกษา - การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้
3. การปรับปรุงการสอน
4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา จากการสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา
5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา